

Rapport 2021:1
Helårsrapport 2020 - Register för
företag som utstationerar arbetstagare
i Sverige

ARBETSMILJÖ
VERKET

Innehållsförteckning

Helårsrapport 2020 - Register för företag som utstationerar arbetstagare i Sverige	1
Viktig information för tolkning av siffrorna.....	3
Sammanfattning	4
Vad är utstationering.....	5
Bakgrund och Arbetsmiljöverkets uppdrag.....	5
Syftet med utstationeringsregistret	5
Utstationeringar registreras via Arbetsmiljöverkets webbplats	5
Information.....	5
Redovisning baserat på 2020 års anmälningar	6
Fördelning av utstationerade per land	6
Diagram 1. Anmälningar om utstationering per land	7
Diagram 2. Uppskattat antal utstationerade arbetstagare per land.....	8
Branschfördelning	9
Tabell 1. Fördelning på branschgruppsnivå	9
Diagram 3. Anmälningar om utstationering per bransch.....	10
Diagram 4. Uppskattat antal utstationerade arbetstagare per bransch.....	11
Fördelning av utstationerade i landet.....	12
Diagram 5. Anmälningar om utstationering per län	13
Diagram 6. Uppskattat antal utstationerade arbetstagare per län.....	14
Anmälningarnas längd i antal dagar.....	15
Tabell 2. Anmälningarnas längd	15

Viktig information för tolkning av siffrorna

Anmälningar om utstationering och antal utstationerade arbetstagare är inte samma sak

Det är viktigt att notera att vi i denna rapport redovisar två typer av siffror. Den ena typen är antalet **anmälningar om utstationering** som utförts, alltså inte antalet arbetstagare. En anmälan avser att en arbetstagare ska arbeta under en given tid, på en given plats för en i Sverige verksam mottagare. En anmälan motsvarar en arbetstagare men samma arbetstagare kan återkomma i flera olika anmälningar.

Denna siffra om anmälningar är den vi tidigare (före årsrapporten för 2019) redovisat i våra rapporter och som i vissa fall har misstolkats till att vara unika utstationerade arbetstagare. **Unika utstationerade arbetstagare** togs för rapporten fram genom en uppskattning av antal unika kombinationer av födelsedatum, namn och efternamn. Det är denna siffra som ger en indikation om antalet unika utstationerade arbetstagare som arbetat minst en dag i Sverige under den givna perioden.

Observera att antalet anmälningar redovisas eftersom det är utifrån den informationen som vi kan beräkna det uppskattade antalet arbetstagare. Antalet anmälningar säger ingenting i sig självt om hur många arbetstagare som varit i Sverige. Det är det uppskattade antalet utstationerade arbetstagare som hjälper oss förstå det sambandet.

Viktigt att notera är även att det system för anmälan av utstationering som fanns 2020 inte hade spärrar för att identifiera om samma uppdrag anmäldes flera gånger; alltså om samma plats och samma tjänstemottagare i Sverige förekommer flera gånger för samma arbetstagare. Det kan således i praktiken ha förekommit att samma utstationering anmäls i flera omgångar istället för att hela uppdraget utförts i en anmälan.

Uppskattningen av antal arbetstagare

Redovisningen av antal utstationerade arbetstagare är en uppskattning av antalet unika individer av det totala antalet anmälda utstationeringar. Notera här att det är en uppskattning utifrån de förutsättningar som fanns för det registersystem som vi hade under 2020. Det är arbetsgivarens ansvar att registrera en utstationering och vi hämtade under 2020 inte in några närmare identitetsfastställande uppgifter än födelsedatum i kombination med namn och efternamn. Namnet kan stavas annorlunda i en anmälan eller födelsedatum formateras annorlunda i olika anmälningar under året och på så vis generera unika individer som egentligen är samma. Antalet utstationerade arbetstagare som vi redovisar är således en uppskattning då det inte är möjligt för oss att säkerställa ett exakt antal med hänsyn till de möjliga fel och avvikelser som kan finnas registrerade.

Dock kan vi med utgångspunkt i siffrorna göra en uppskattning av hur fördelningen och antalet ser ut. Vi får också en bättre koppling till antalet dagar som uppdragen registreras för eftersom vi kan jämföra ett uppskattat antal individer med det faktiska antalet anmälningar. Anledningen till att vi redovisar en uppskattning av antalet individer är dels för att kunna visa på ungefär hur många utländska arbetstagare som utstationeras till Sverige. Det är även för att förtydliga och förhindra de eventuella missuppfattningar och begreppsförvirringar som kan finnas kring statistiken om antalet utstationerade arbetstagare.

Sammanfattning

Arbetsmiljöverket förvaltar E-tjänsten Anmäl utstationering och har tillsyn över utstationeringsregistret som skapas utifrån uppgifter som registreras i denna E-tjänst. Utstationeringsregistret är en administrativ kontrollfunktion för att möjliggöra kontroll över efterlevnaden av utstationeringslagen och gällande svensk rätt för utländska arbetstagare som arbetar tillfälligt i Sverige.

Under 2020 har det utförts 87 931 anmälningar från 64 olika länder. Notera att detta är antalet anmälningar av utstationering, det vill säga en arbetstagare som på uppdrag från sin utländska arbetsgivare utför tillfälliga tjänster över gränserna för en i Sverige verksam mottagare. Samma arbetstagare kan återkomma i flera anmälningar vilket betyder att siffran inte återspeglar antalet unika arbetstagare eller individer.

Vi har i denna rapport gjort en uppskattning av antalet unika arbetstagare som utstationerats till Sverige under 2020. Notera att detta är en uppskattning och felaktigheter kan förekomma. Det uppskattade antalet utstationerade arbetstagare uppgick 2020 till 39 683 st. Uppskattningen utifrån 2019 års siffror var 41 504 st.

De vanligaste branschgrupperna var under 2020 bygg- och tillverkningsbranschen. Byggbranschen stod för ungefär hälften av alla anmälda utstationerade arbetstagare under 2020. Tillverkningsbranschen stod för ungefär 22 procent av de anmälda utstationerade arbetstagarna. IT-branschen minskade i antal anmälda utstationerade arbetstagare under 2020 i förhållande till 2019. Detta återspeglar sig även tydligt i antalet arbetstagare i den vanligaste huvudgruppen inom IT som är dataprogrammering och datakonsultverksamhet (SNI 62). Här var det uppskattade antalet arbetstagare 6 417 för år 2019 medan denna siffra föll till 3 602 för år 2020. Detta motsvarar en minskning på nästan 44 %.

Ungefär 63 procent av samtliga anmälningar gjordes till länen där storstadsområdena finns (Stockholm, Västra Götaland och Skåne). Detta motsvarar 52 972 anmälningar. Flest anmälningar gjordes till Stockholms län. Vi har i denna rapport gjort en uppskattning av hur många arbetstagare som arbetat minst en dag i varje län. Notera att detta antal är en uppskattning baserat på anmälda uppgifter och att samma arbetstagare/individ kan återkomma i flera anmälningar över länsgränserna.

Under 2020 utgjordes de flesta anmälningar av kortare angiven tidsperiod. 70 % av anmälningarna var anmälda för en kortare period än 3 månader och 47 %, dvs. nästan hälften, var anmälda för kortare period än en månad. Notera dock att då det uppskattade antalet arbetstagare knappt uppgick till 45 % av antalet anmälningar kan det antas att uppdragens faktiska längd i vissa fall översteg en månad men att anmälningarna gjordes i olika omgångar.

Vad är utstationering?

En utstationerad arbetstagare är en person som vanligen arbetar i ett visst land men som skickas till ett annat land av sin arbetsgivare för att arbeta där under en begränsad tid.

Utstationering till Sverige innebär att

- en arbetsgivare i ett annat land sänder en arbetstagare för att utföra en tjänst i Sverige under en begränsad tid
- det finns en mottagare i Sverige av de tjänster som arbetstagaren ska utföra.

En tjänst är någon form av arbete. Begränsad tid innebär att det ska finnas ett start- respektive slutdatum för när tjänsterna ska utföras.

Tjänstemottagare kan vara ett företag, organisation eller privatperson i Sverige som tar emot en tjänst mot ersättning. Arbetsgivaren i utlandet och tjänstemottagaren i Sverige har normalt sett ett avtal som reglerar vilken tjänst som den utstationerade arbetstagaren ska utföra. De båda parterna kan tillhöra två olika företag inom samma koncern.

Det är också utstationering när en arbetsgivare i utlandet hyr ut arbetstagare direkt till en tjänstemottagare i Sverige eller via ett annat företag som i sin tur sänder arbetstagaren till tjänstemottagaren.

Bakgrund och Arbetsmiljöverkets uppdrag

Arbetsmiljöverket har tillsyn över delar av utstationeringslagstiftningen och är kontaktmyndighet för utstationering i Sverige. Det innebär att vi vägleder om de lagar som gäller i Sverige för utstationerade. Vi tillhandahåller även kollektivavtal och kontaktpuppgifter till arbetsgivar- och arbetstagarparterna. Reglerna om utstationering är gemensamma för EU och EES-området. De ska stärka utstationerade arbetstagares rättigheter samt underlätta för människor att arbeta i andra länder och för företag att erbjuda sina tjänster över gränserna.

Syftet med utstationeringsregistret

Arbetsmiljöverket förvaltar sedan 1 juli 2013 ett register över utländska tjänsteutövare. Registret är en administrativ funktion för att kunna följa upp att utstationeringslagen efterlevs. Utstationeringslagen bygger på EU-direktiv som kom till för att säkerställa lika villkor och fri rörlighet på den gemensamma inre marknaden.

Utstationeringar registreras via Arbetsmiljöverkets webbplats

Via myndighetens webbplats skapar den utländske arbetsgivaren ett konto i E-tjänsten *Anmäl Utstationering* för att sedan anmäla utstationeringar som samlas i registret. E-tjänsten är tillgänglig på engelska och svenska. Genom sitt konto i E-tjänsten *Anmäl Utstationering* kan arbetsgivaren också revidera sina uppgifter, till exempel om ett uppdrag förlängs.

Information

På Arbetsmiljöverkets webbplats, av.se, finns samlad information om utstationering på svenska och engelska. Här finns information om regelverket, registret, vanliga frågor och svar samt statistik. Vi publicerar också löpande de kontaktfunktioner som gäller för utstationerade arbetstagare och som arbetstagar- och arbetsgivarorganisationer skickar till oss, samt kollektivavtalsvillkor för utstationerade som arbetstagarorganisationerna är skyldiga att skicka in till oss enligt 25 § utstationeringslagen.

Redovisning baserat på 2020 års anmälningar

Fördelning av utstationerade utifrån utstationerande land

Antal anmälningar per land

Det totala antalet anmälningar om utstationering uppgick 2020 till 87 931. Av de 64 länder från vilka det utstationerats arbetstagare till Sverige under 2020 var Polen överrepresenterat i statistiken. Drygt var fjärde anmälan om utstationering till Sverige 2020 kom från en verksamhet i Polen. Detta är ett återkommande samband då vi även under föregående år kunnat se att Polen var det land varifrån det kom flest anmälningar. Det är viktigt att ha i beaktande att antalet anmälningar redovisas för att det är utifrån den informationen som vi kan få ut det uppskattade antalet arbetstagare. Antalet anmälningar säger ingenting i sig självt om hur många arbetstagare som varit i Sverige. Det är det uppskattade antalet utstationerade arbetstagare som hjälper oss förstå det sambandet.

Uppskattat antal utstationerade individer per land

Det uppskattade totala antalet utstationerade arbetstagare 2020 uppgick till 39 683 st. Samma uppskattning utifrån 2019 års siffror var 41 504 utstationerade arbetstagare. Även här är Polen det dominerande utstationerande landet följt av Tyskland och Litauen. Det är dock en stor skillnad mellan antalet anmälningar och unika arbetstagare vilket tyder på att samma arbetstagare blivit anmälda flera gånger under året.

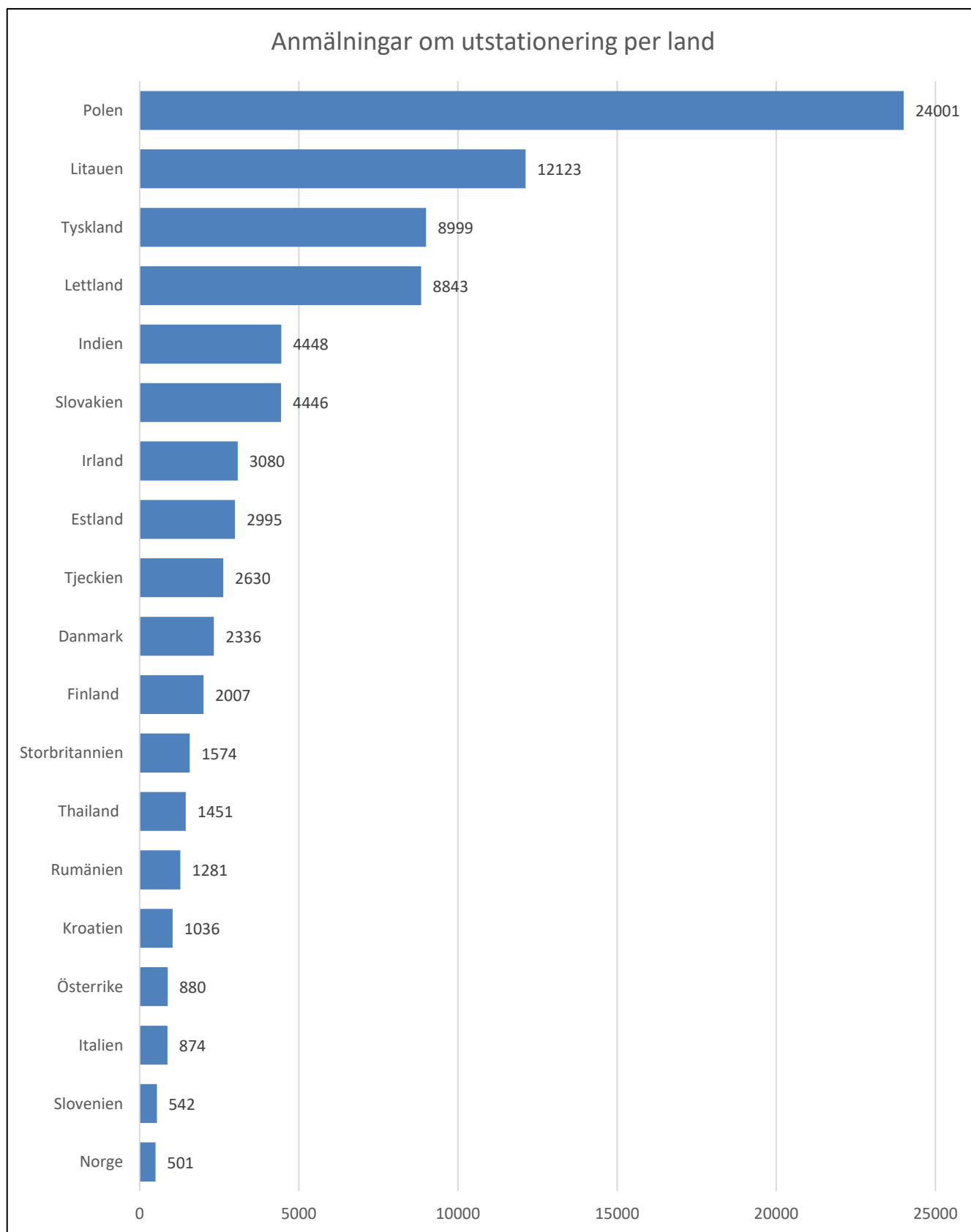

Diagram 1. Diagrammet visar antalet anmälningar från ett land där minst en dag av den anmälda utstationeringen varit under 2020. Notera att detta inte är antalet individer utan antalet anmälningar. Diagrammet visar anmälningar från länder med fler än 500 anmälningar. Sammantaget utgör dessa ca 96 procent av samtliga anmälningar (87 931 st.)

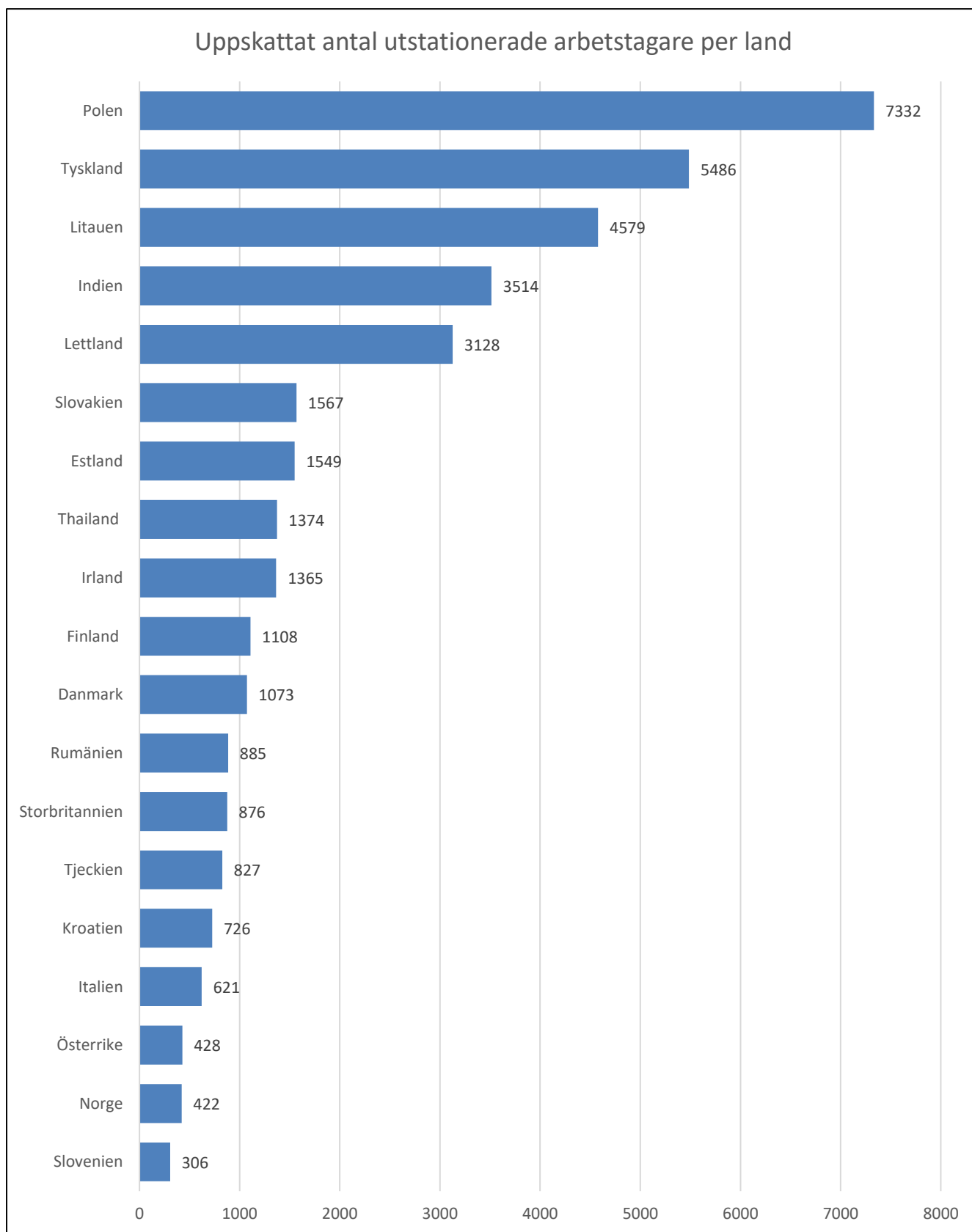

Diagram 2. Diagrammet visar från vilka länder uppskattat antal arbetstagare som utstationerats i Sverige under minst en dag under året 2020 kommer från. Diagrammet visar länder från vilka det anmälts fler än 300 arbetstagare. Sammantaget utgör dessa ca 94 procent av det sammanlagda uppskattade antalet utstationerade arbetstagare (39 683 st.).

Branschfördelning

Branschgrupp	Antal anmälningar	Andel anm. i %	Antal arbets tagare	Andel arb.tagare i %
01-03 Jordbruk, skogsbruk och fiske	2 199	2,5%	1 884	4,75%
05-09 Utvinning av material	368	0,42%	173	0,44%
10-33 Tillverkning	15 136	17,21%	8 835	22,26%
35 Försörjning av el, gas, värme och kyla	1 497	1,7%	830	2,09%
36-39 Vattenförsörjning; avloppshantering, avfallshantering och sanering	744	0,85%	277	0,70%
41-43 Byggverksamhet	56 454	64,2%	19 951	50,28%
45-47 Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	601	0,68%	302	0,76%
49-53 Transport och magasinering	767	0,87%	476	1,20%
55-56 Hotell- och restaurangverksamhet	32	0,04%	22	0,06%
58-63 Information och kommunikationsverksamhet	4 962	5,64%	3 961	9,98%
64-66 Finans- och försäkringsverksamhet	389	0,44%	252	0,64%
68 Fastighetsverksamhet	89	0,1%	62	0,16%
69-75 Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	1 416	1,61%	1 032	2,60%
77-82 Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	2 230	2,54%	1 066	2,69%
84 Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	18	0,02%	6	0,02%
85 Utbildning	8	0,01%	6	0,02%
86-88 Vård och omsorg; sociala tjänster	62	0,07%	25	0,06%
90-93 Kultur, nöje och fritid	88	0,1%	75	0,19%
94-96 Annan serviceverksamhet	829	0,94%	411	1,04%
99 Förvärvsarbete i hushåll; hushållens produktion av diverse varor och tjänster för eget bruk	18	0,02%	16	0,04%
Övrigt, ej angiven.	24	0,03%	21	0,05%
Totalsumma	87 931	100%	39 683	100%

Tabell 1. Tabellen visar antalet anmälningar av utstationering för ett pågående uppdrag under 2020 baserat på branschgrupp. Tabellen visar även fördelningen baserat på branschgrupp av det uppskattade antalet utstationerade arbetstagare som arbetade minst en dag under 2020 som utstationerad arbetstagare i Sverige.

Byggverksamhet på liknande nivåer i förhållande till 2019 – minskning inom IT-branschen

Överlägset största branschgruppen är byggverksamhet som står för runt hälften av de anmälda utstationerade arbetstagarna. Ungefär en femtedel av de utstationerade arbetstagarna arbetade inom tillverkningsbranschen och en tiondel inom IT-verksamhet.

IT-branschen har minskat kraftigt sedan 2019 då andelen av det totala antalet arbetstagare var runt 16 %. Detta återspeglar sig även tydligt i antalet arbetstagare i den vanligaste huvudgruppen inom IT som är dataprogrammering och datakonsultverksamhet (SNI 62). Här var det uppskattade antalet arbetstagare 6 417 för år 2019 medan denna siffra föll till 3 602 för år 2020. Detta motsvarar en minskning på nästan 44 %.

Antal anmälningar av utstationering per bransch

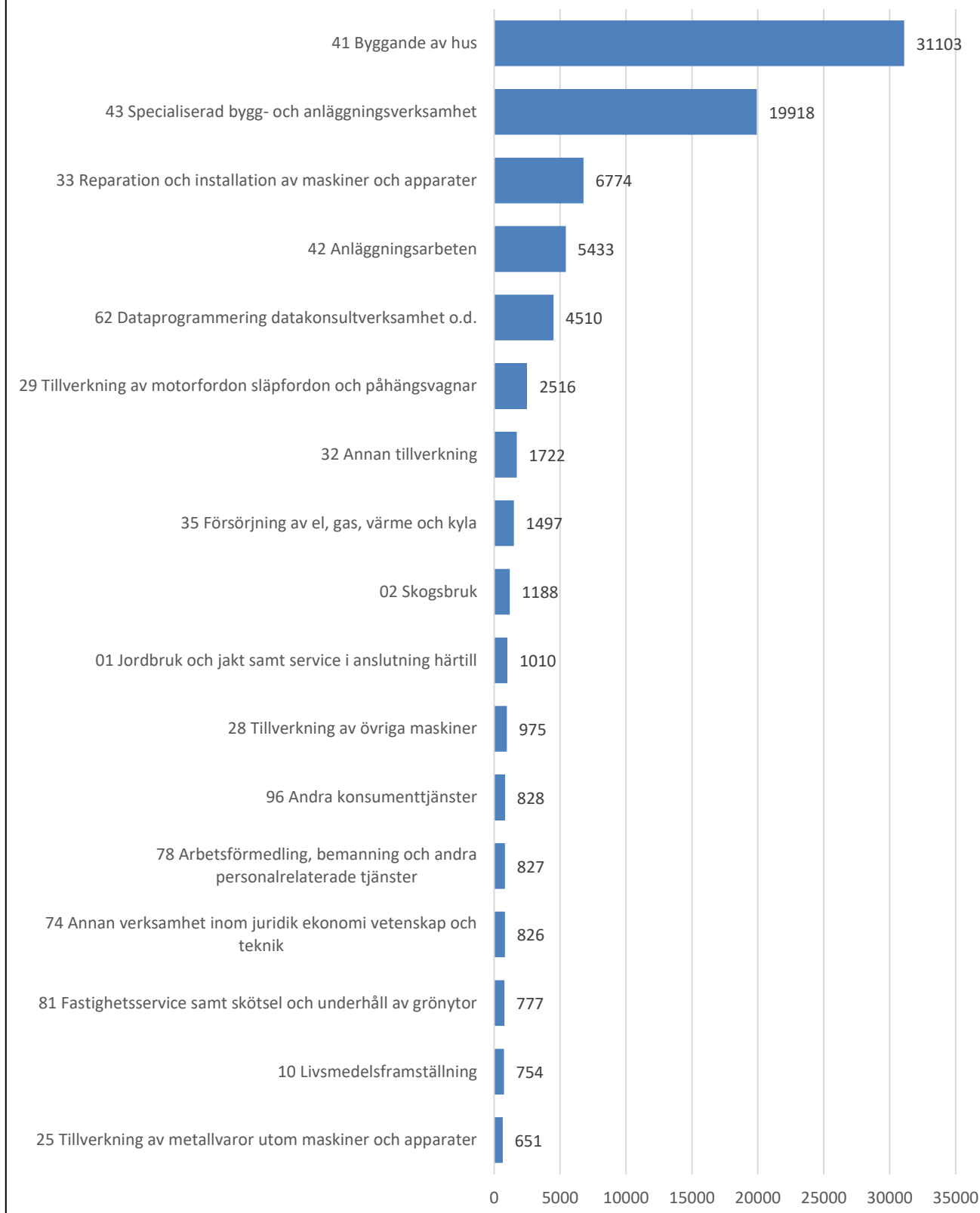

Diagram 3. Diagrammet visar antalet anmälningar av utstationering för ett pågående uppdrag under 2020 baserat på branschkod (SNI 2-siffernivå). Branscherna i diagrammet är de branscher med fler än 600 anmälningar. Detta motsvarar ca 92 procent av samtliga anmälningar (87 931 st.)

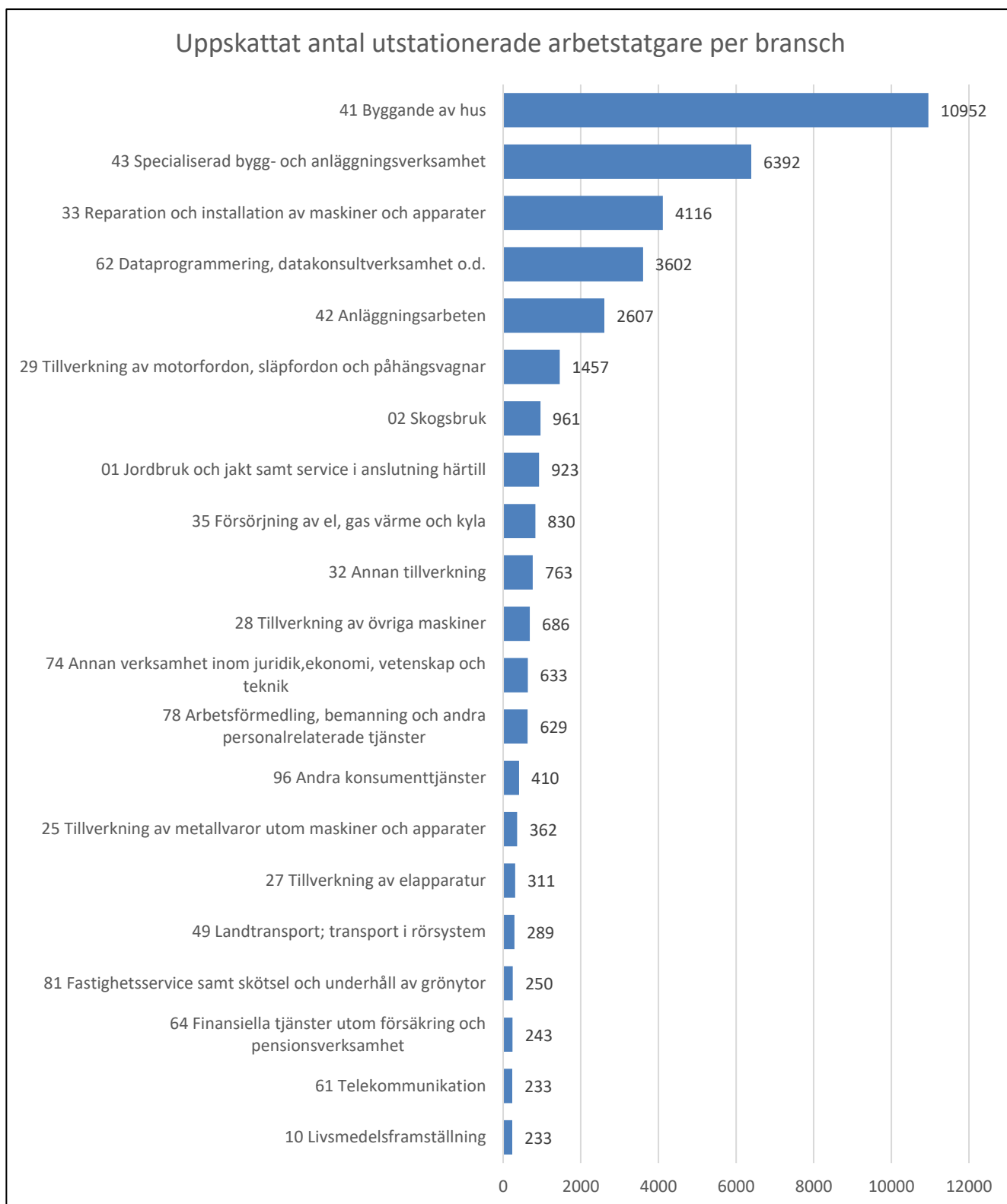

Diagram 4. Diagrammet visar uppskattat antal utstationerade arbetstagare med ett pågående uppdrag under 2020 baserat på branschkod (SNI 2-siffernivå). Branscherna i diagrammet är de branscher med fler än 200 arbetstagare. Detta motsvarar ca 93 procent av det sammanlagda uppskattade antalet utstationerade arbetstagare (39 683 st.)

Fördelning av utstationerade i landet

De flesta anmälningarna om utstationering hade angiven plats för utförande i storstadsregionerna, Stockholm, Västra Götaland och Skåne. Stockholms län var det dominerande länet med uppskattningsvis 12 527 utstationerade arbetstagare som arbetade minst en dag i länet under 2020. Siffran i Västra Götaland var 7 270 och i Skåne 6 154 arbetstagare.

Notera att för det uppskattade antalet utstationerade arbetstagare per län blir den totala summan av alla län inte samma som det totala uppskattade antalet utstationerade arbetstagare sett på riksplan. Detta beror helt enkelt på att samma person kan ha arbetat i flera olika län under året.

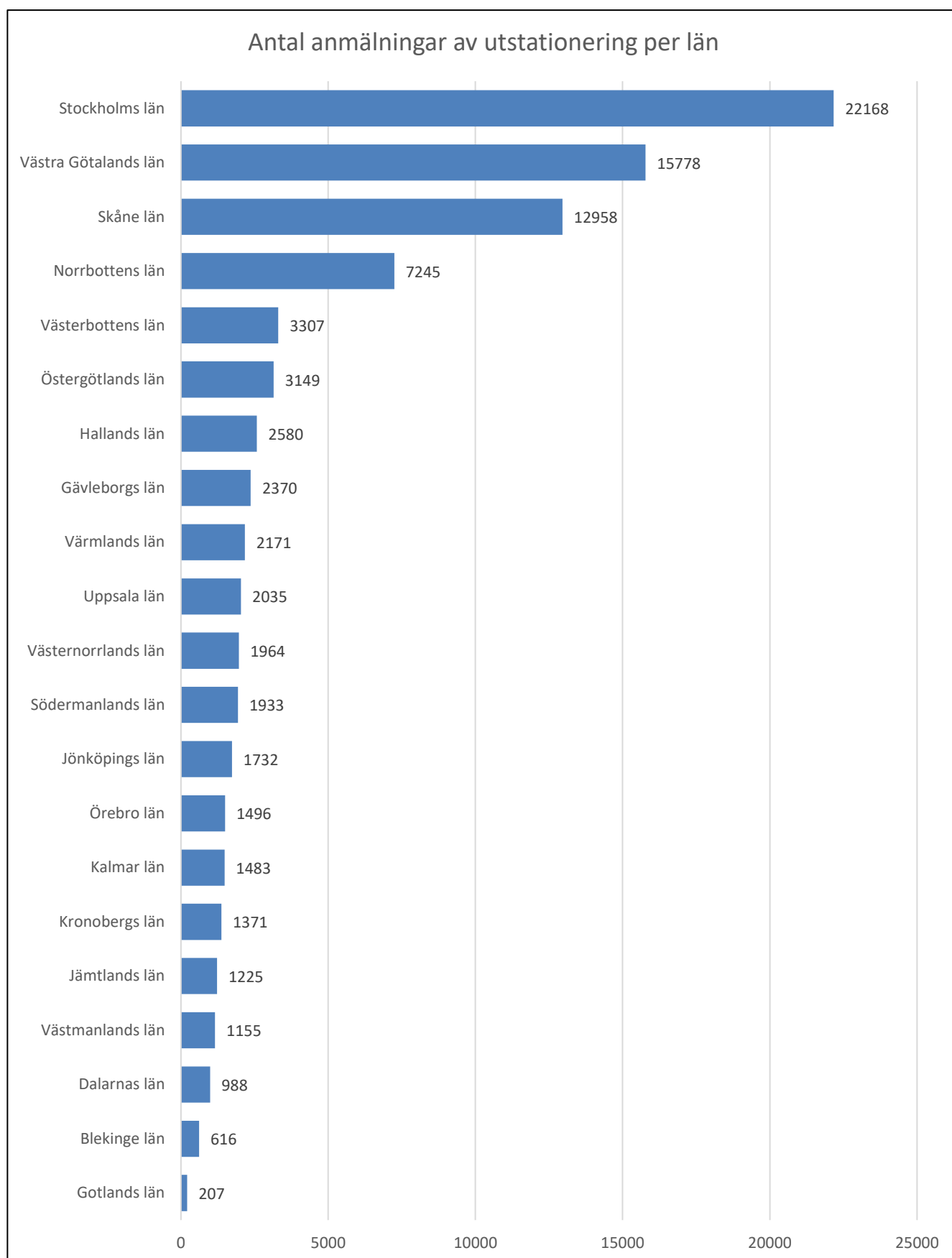

Diagram 5. Diagrammet visar antalet anmälningar av utstationering för ett pågående uppdrag under 2020 baserat på län.

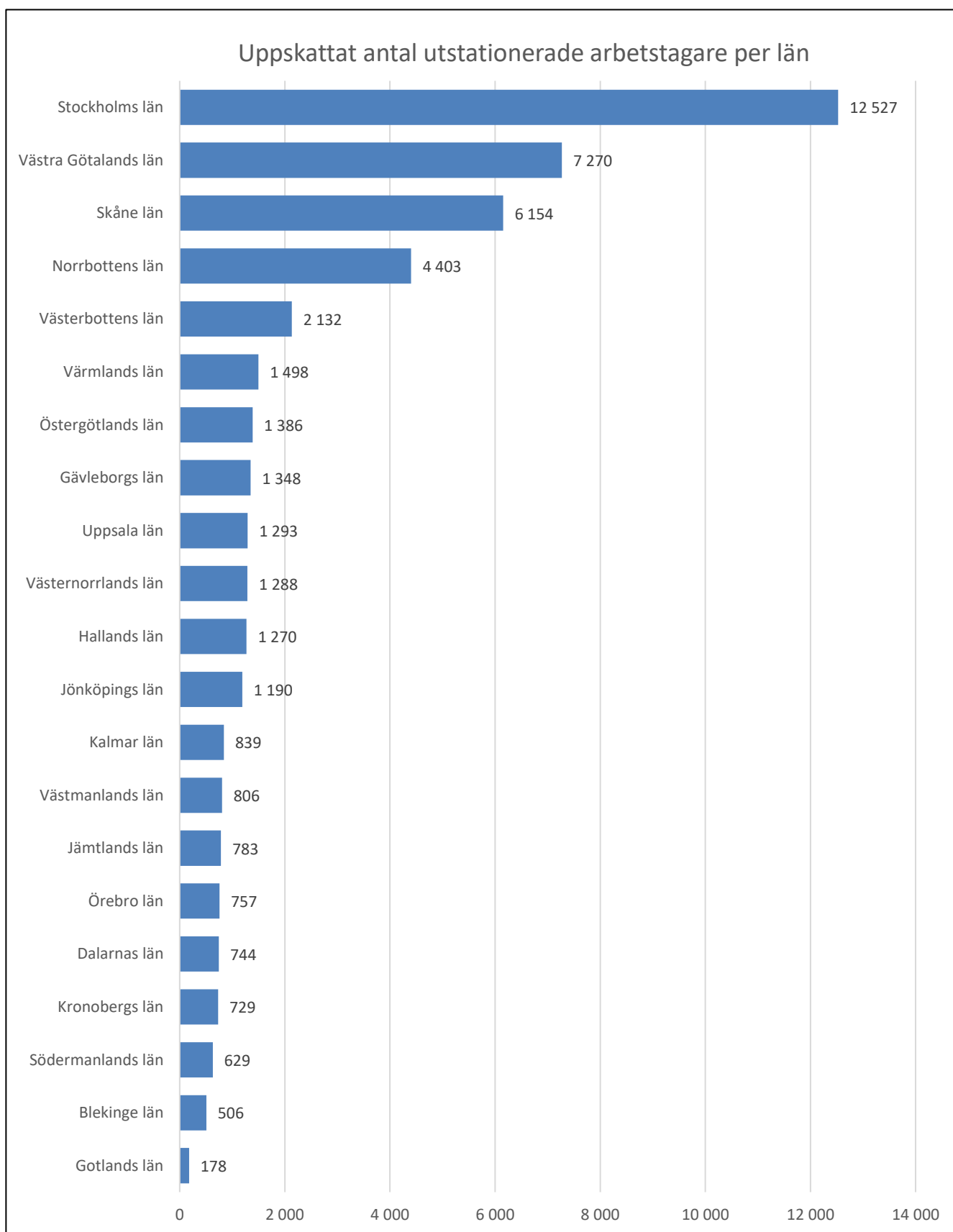

Diagram 6. Diagrammet visar uppskattat antal utstationerade arbetstagare för ett pågående uppdrag under 2020 baserat på län. Notera att detta antal är en uppskattning baserat på anmälda uppgifter och att samma arbetstagare/individ kan återkomma över länsgränserna.

Anmälningarnas längd i antal dagar

Antal månader	Antal dagar	Antal anmälningar	Andel i procent
	0-9	20 465	23 %
<1	10-29	21 348	24 %
1-2	30-59	13 067	15 %
2-3	60-89	6 811	8 %
3-6	90-179	11 082	13 %
6-8	180-239	3 538	4 %
8-12	240-359	3 620	4 %
12-24	360-720	5 510	6 %
	>720	1 921	2 %
Summa		87 362	100%

Tabell 2. Tabellen visar antalet anmälningar inom tidsintervallen i dagar. Notera att detta inte motsvarar antalet individer. Samma individ kan återkomma flera gånger i kortare uppdrag. 569 anmälningar har felaktigt blivit registrerade för ett senare startdatum än slutdatum. För att summera perioder korrekt har vi inte kunnat räkna dem i denna sammanställning.

Kortare uppdrag anmäls

Under 2020 utgjordes de flesta anmälningar av kortare angiven tidsperiod. 70 % av anmälningarna var anmälda för en kortare period än 3 månader och 47 %, dvs. nästan hälften, var anmälda för kortare period än en månad. Dock bör man ha i åtanke att eftersom skillnaden mellan antalet anmälningar och antalet unika arbetstagare var så stort kan en förklaring vara att samma arbetstagare anmäls flera gånger för samma uppdrag men i olika omgångar. Uppdragen kan således varit längre än vad de förefaller att vara utifrån uppgifterna i ovan tabell.

www.av.se

Vår vision: Alla vill och kan skapa en bra arbetsmiljö

